

L'ACCENTO / NAGLAS

Naglas ali akcent je izrazitost enega zloga (ali več, v tvorjenkah) nasproti drugemu v isti besedi. Poznamo jakostno ali dinamično izrazitost oz. jakostni ali dinamični naglas ter tonemski ali intonacijski naglas. Grafični naglas se nujno zapiše; tonskega pa ne zapisujemo.

Uporaba naglasa je precej odvisna od pomena besede, ki jo hočemo uporabiti v besedilu oz. stavku; **napačna ali opuščena uporaba naglasa vpliva na pomen besede!**

V slovenščini naglasov ne uporabljamo prav za vsako naglašeno mesto, ker to ni nujno potrebno. V primeru iste besede oz. izraza, ki ima lahko več pomenov a se enako piše (homografi), pa to moramo storiti → označiti mesto naglasa.
(npr. tēma; téma)

V italijanščini se naglasov držimo zelo strogo tam, kjer morajo vedno biti zapisani in jih pisati vedno po pravilu. Prav tako gre pri ital. jeziku za morebitne zamenjave pomena, če ne označimo naglasa (pri isti besedi z več pomeni – naglas torej pišemo po potrebi oz. za doseganje jasnosti in nedvoumnosti).

Nujno pa se moramo držati slednjega:

Poznamo:

1. L'ACCENTO ACUTO → AKUT , OSTRIVEC = - é

To je akut ali ostrivec, ki je nizki oz. rastoči ton naglašene samoglasnika. Je naglašen, dolg ton.

V italijanščini torej brez izjeme zapisujemo z akutom:

npr.: najbolj uporabljeni izrazi z akutom:

perché (zakaj, ker/ z namenom, da)

nonché (ter)

ventitré (triindvajset oz. vsa zložena števila s –tre)

affinché (da le, če, pod pogojem)

né (niti) ne (brez naglasa → zaimek izr. količine)

sé (sebe)se (brez naglasa → če)

dové (dovere → moral je , 3.os.edn. *Pass. remoto*)

poté (potere → mogel je, 3.os.edn. *Pass. remoto*)

zanimivost: v francoskem jeziku se ta naglas precej pogosteje uporablja:

fiancé zaročenec, zaročenka)

fiancée (nevesta)

évolution (evolucija, razvoj)

café (kava, kavarna) itd.

v angleškem jeziku gre večinoma za privzete tujke ali izpeljanke iz drugih jezikov:

fiancé (zaročenec)

fiancée (zaročenka)

café (kavarna) itd

2. L'ACCENTO GRAVE → BREVIS, KRATIVEC = -è

Brevis ali po naše krativec je kratek, naglašen ton oz. kratek, naglašen zlog v posamezni besedi. Gre za nizki rastoči ton v tonemskem naglaševanju.

V italijanščini je ta naglas zelo razširjen, saj nastopa v mnogih besedah čisto na zadnjem zlogu.

npr: najbolj uporabljeni izrazi z brevisom :

è (gl. biti: je)e (brez naglasa) = in (veznik)

sì (pritrdilnica: ja / da)si (brez naglasa) = se (zaimék/ si pass.)

lì (tam)li (brez naglasa) = jih (os. zaimék)

tè (čaj)te (brez naglasa) = te, tebe (os. zaimék)

là (tam)la (brez naglasa) = njo, jo (os. zaimék) ali
la (brez naglasa) = določni člen (ž.sp.edn)

ostali izrazi prav tako **morajo imeti naglas**, ki označuje pravilno izgovorjavo:

caffè (kava)

fedeltà (zvestoba)

cercò (cercare → iskal je, 3.os.edn. *Pass. remoto*)

crederò (credere → verjel bom – 1. in 3. os. *Fut. semplice*)

verità (resnica)

virtù (vrlina)

tribù (pleme)

città (mesto)

lealtà (pripadnost, vdanost, zvestoba)

già (že, ja)

può (lahko- 3.os.edn *Pres. semplice*)

giù (spodaj, dol)

ciò (ta stvar, to)

più (več)

..... itd.

zanimivost:

v francoščini imamo tega naglasa precej manj, pa vendar:

npr.: colère (jeza, razjeziti)

d'espèce (raznovrsten)

bruyère (resje, erika ; bot)

angleški jezik tega naglasa ne uporablja.

L'ACCENTO CIRCONFLESSO → CIRKUMFLEKS , ŠIROKI NAGLAS = - ô; - î

Cirkumfleks ali odprti, široki ton poznamo tudi v ital. jeziku, pišemo pa ga le tedaj, ko obstaja možnost zamenjave pomena besede. Sicer pa se dandanes tudi v ital. knjižnem jeziku uporablja malo, vedno manj. Znak za ta ton oz. naglas je narobe obrnjena strešica nad črko, ki označuje naglasno mesto.

Npr: - ô

varî (→ vario; različni, množinska obl. pridevnika)

vario (prid.) = različen ; varo (sam.)= splovitev ladje / glasovanje

principî (→ principio; množ. obl. samostalnika).....principio = princip , načelo
principe = princ (plemič)

Vendar, kot že rečeno, so to le izjeme, ki se ne uporabljajo več toliko, kot so se nekoč.

zanimivost: francoski jezik pa zelo pogosto uporablja široki o (cirkumfleks),

npr: goûter (okusiti)

tête (glava)

prêt- à- porter (narejeno za nositi na sebi- oblačila)

v angleščini tega ne uporabljamo.

Pomni: pravilno zapisovanje naglasov je v italijanščini zelo pomembno, napačna uporaba naglasa ni dovoljena (čeprav opazimo tudi te napačne rabe, se jih izogibamo!!!)

.....